

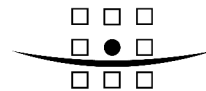
Quicksan Stortplaats Haps

Deponie Zuid NV

28 augustus 2006

Definitief rapport

9R4658.07

ROYAL HASKONING

**HASKONING NEDERLAND B.V.
MILIEU**

Boschveldweg 21
Postbus 525
5201 AM 's-Hertogenbosch
+31 (0)73 687 41 11 Telefoon
+31 (0)73 612 07 76 Fax
info@den-bosch.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel Quickscan Stortplaats Haps

Verkorte documenttitel Quickscan Stortplaats Haps

Status Definitief rapport

Datum 28 augustus 2006

Projectnummer 9R4658.07

Opdrachtgever Deponie Zuid NV

Referentie 9R4658.07/R00010/ADW/DenB

Auteur(s) drs. A.J. de Wilde

Collegiale toets ing. C.L.T.P. van Lieshout

Datum/paraaf

Vrijgifte: ing. H.R. Wagenaar

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Het project	2
2 METHODIEK	2
3 RESULTATEN	3
3.1 Gebiedsbescherming (toepassing- Natuurbeschermingswet)	3
3.2 Beschermde soorten (toepassing Flora- & Faunawet)	3
4 EFFECTEN	3
5 MITIGERENDE MAATREGELEN	3
6 CONCLUSIES	3

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

In principe zijn alle planten en dieren in Nederland beschermd in het kader van de Flora- en Faunawet. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen daarom niet zondermeer plaatsvinden. Voor alle planten en dieren geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden dierenleed zoveel mogelijk dient te worden voorkomen en dat bij de inrichting aandacht moet worden besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier.

Daarnaast zijn een beperkt aantal dieren speciaal beschermd. In de Flora- en Faunawet is voor deze soorten een tweedeling gemaakt:

- beschermde soorten;
- streng beschermde soorten.

Veel streng beschermde soorten vallen onder de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Er zijn echter ook inheemse (Nederlandse) dier- en plantensoorten als streng beschermde soorten aangewezen. Deze streng beschermde soorten staan op lijst 3 van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) welke de Flora- en Faunawet reglementeert. Niet streng beschermde soorten vallen ook onder de Flora- en Faunawet. Enerzijds zijn dit soorten (lijst 2) waarop negatieve effecten bij ruimtelijke ontwikkelingen slechts toegestaan zijn na het verkrijgen van een ontheffing, tenzij gewerkt wordt volgens een vooraf goedgekeurde gedragscode. Anderzijds zijn er soorten die in Nederland zo algemeen zijn dat bij ruimtelijke ontwikkeling een algemene ontheffing geldt (lijst 1) en deze dus niet hoeft te worden aangevraagd.

Er bestaat een relatie tussen de beschermde status en opname op een Rode Lijst van bedreigde soorten. Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die in hun voortbestaan in Nederland bedreigd zijn. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van LNV. Veel bedreigde soorten uit de Rode Lijsten zijn opgenomen in de AMvB met beschermde soorten. Andere zijn niet genoemd in de AMvB en vallen daardoor alleen onder de algemene zorgplicht.

Voordat een ruimtelijke ontwikkeling plaats kan vinden, moet eerst duidelijk zijn of er beschermde planten en dieren in het projectgebied voorkomen en vervolgens moet duidelijk worden of deze beschermde soorten negatieve effecten ondervinden door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling. Indien er geen negatieve effecten optreden kan het project doorgang vinden. Als er wel negatieve effecten zijn dan zal in eerste instantie geprobeerd worden deze te voorkomen of verzachten (mitigerende maatregelen). Blijven hierna toch nog negatieve effecten bestaan, dan kan onder bepaalde voorwaarden ontheffing aangevraagd worden. Afhankelijk van verschillende afwegingen kan bevoegd gezag van LNV besluiten tot ontheffing. De voornaamste hiervan zijn:

- de betreffende soort en beschermingsstatus;
- het aantal betrokken individuen;
- relatie tot de (meta-)populatie van deze soort;
- type effecten;
- nut en noodzaak van de ruimtelijke ontwikkeling.

Aan de ontheffing kunnen voorwaarden verbonden worden ten aanzien van aanvullende mitigatie of compensatie.

Naast beschermde soorten zijn er ook beschermde gebieden. De beschermingsstatus van deze gebieden hangt samen met de aanwijzing als Natuurbeschermingsgebied (inclusief de Vogelsrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden) of als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op provinciaal niveau is de EHS in Noord-Brabant opgenomen in de Groene Hoofdstructuur.

Voor ruimtelijke ingrepen in zowel GHS-gebieden als Natuurbeschermingsgebieden (ook Speciale Beschermingszones of SBZ's genoemd) gelden eigen toetsingskaders. Over het algemeen zijn ruimtelijke ontwikkelingen hier niet toegestaan of moeten deze voldoen aan specifieke voorwaarden waarbij vrijwel altijd sprake moet zijn van een groot algemeen belang en waarvoor compensatie plaats dient te vinden.

1.2 Het project

Deponie Zuid NV wil de capaciteit van de stortplaats Haps uitbreiden. Deze uitbreiding zal bestaan uit een verticale uitbreiding van een deel van de bestaande stort. Na volstorten wordt het afval voorzien van een eindafdekking welke kan begroeien met vegetatie.

2 METHODIEK

Om inzicht te verkrijgen in het voorkomen van beschermde natuurwaarden in het terrein is op 24 januari 2006 een veldbezoek uitgevoerd door een ervaren ecooloog en is daarnaast op natuurloket (www.natuurloket.nl) gekeken van welke soortgroepen bekend is dat er beschermde planten- en diersoorten voorkomen. Het veldbezoek komt niet overeen met een inventarisatie aangezien voor dit laatste voor elke soortgroep een eigen methodiek (en geschikt jaargetijde) vereist is. Het veldbezoek is wel geschikt om een indruk te krijgen van aanwezige habitats.

Kilometerhok

De meeste informatie over het voorkomen van planten en dieren is per oppervlakte-eenheden van één vierkante kilometer beschikbaar, deze worden kilometerhokken genoemd.

Voor de informatie van het Natuurloket is heel Nederland onderverdeeld in vierkanten van één bij één kilometer. Het plangebied ligt in kilometerhokken 189-411/412.

De informatie van het natuurloket over deze kilometerhokken is onvolledig; meerdere groepen zijn niet onderzocht, alleen vaatplanten zijn in één hok goed onderzocht. De aangrenzende kilometerhokken zijn ook bij de evaluatie betrokken omdat op deze wijze meer inzicht is in het voorkomen van beschermde planten en dieren op regionaal niveau.

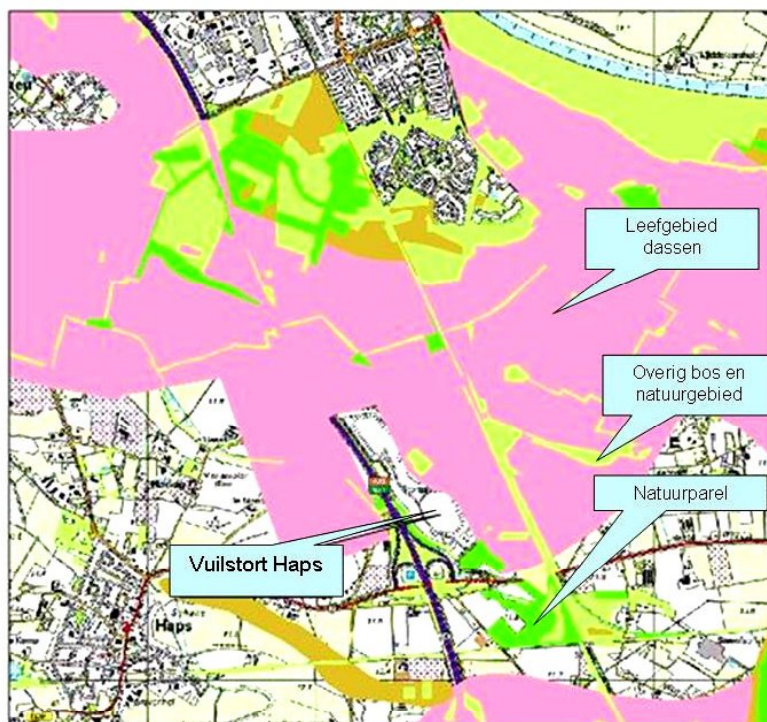
3 RESULTATEN

3.1 Gebiedsbescherming (toepassing- Natuurbeschermingswet)

In de onmiddellijke nabijheid van de stortplaats zijn geen Natuurbeschermingswet (inclusief Vogelrichtlijn- of Habitatrichtlijngebieden) vastgesteld. De meest dichtbij gelegen gebieden zijn te vinden op bijna drie kilometer naar het oosten. Het betreft hier de Oeffeltermeent. Dit is een Habitatrichtlijngebied van 103 Ha. met Stroomdal-graslanden op rivierduinen langs de Maas. Dit gebied is beschermd voor kalkminnend grasland en de kamsalamander. Dit habitatype en het leefgebied van de kamsalamander zijn niet gevoelig voor emissies van geuren of stof.

De directe omgeving van de stortplaats is door de provincie begrensd in het kader van de groene hoofdstructuur (GHS). Hieronder vallen:

- de opgaande begroeiing tussen de stortplaats en de A73 is begrensd als natuurparel en is tevens een Ecologische verbindingszone;
- Het bosje ten zuiden van de stortplaats is begrensd als natuurparel. Dit bosje sluit aan op een groter gebied aan de zuidzijde van de Oeffeltseweg;
- Het omringend gebied ten noorden en oosten van de stortplaats is begrensd als leefgebied voor de das.

Het bosgebiedje dat aan de zuidzijde aan de stortplaats grenst, wordt gekenmerkt als leefgebied van struweelvogels. Het maakt deel uit van een groter gebied, waarin ook een nat natuurgebied ten zuiden van de Oeffeltseweg is gelegen.

Vanaf dit bosgebied loopt een ecologische verbindingszone in noordelijke richting. Deze verbindingszone loopt aan de westzijde om de stortplaats heen. De stortplaats zelf is omringd door dassenleefgebied. De aanwezigheid van deze ecologische elementen is de reden dat de uitbreiding van de stort niet in breedte kan gebeuren.

In het oostelijk aan de stortplaats grenzende bosgebied is een dassenburcht gesitueerd. Tevens is in de nabijheid van de stortplaats, in het talud van de spoorbaan aan de oostzijde, een tweetal dassenburchten gelegen. Het Land van Cuijk heeft van oudsher de dassenpopulaties van Noord-Limburg, het Rijk van Nijmegen, Brabant en het Reichswald verbonden. Het grondgebied van de gemeente Cuijk is om deze reden deels aangewezen als dassenleefgebied. Voedselgebieden voor de das zijn de vochtige en natte weidegebieden en bossen. Om de dassen van het hele gebied gebruik te laten maken, zijn ten zuiden van Cuijk onder de A73 en de Heerstraat een aantal dassentunnels gelegen en is de weg ingerasterd.

De om de stortplaats gelegen ecologische verbindingszone is gesitueerd rond het onverharde pad en sloot tussen de rijksweg A73 en de stortplaats. Via dassentunnels onder de Rijksweg en de Graafseweg zet de verbindingszone zich voort naar het noordwesten, richting De Haard. Het talud van de oostelijk gelegen spoorbaan is dicht begroeid met hoog opgaande struiken en bomen. De spoordijk vormt een belangrijke schakel in het ecologische netwerk. Het grenst en doorkruist een groot aantal natuurkerngebieden.

3.2 Beschermde soorten (toepassing Flora- & Faunawet)

Onderstaande beschrijving is gebaseerd op openbaar toegankelijke gegevens van het Natuurloket, het veldbezoek en een expert judgement van de op deze wijze verkregen informatie.

- In het studiegebied komen 5 beschermde vaatplanten voor, waarvan 2 op lijst 2 of 3 staan. De habitats op de stort zijn absoluut ongeschikt voor het voorkomen van vrijwel alle beschermde soorten. Een enkele soort zoals de grote kaardenbol zou hier overigens *qua* leefgebied wel voor kunnen komen. Tijdens het veldbezoek is deze soort niet gezien en zijn ook geen andere beschermde soorten aangetroffen. Gezien de aanwezige habitats en het beheer is de kans dat hier beschermde planten voor zullen komen vrijwel nihil. In geen enkel geval zal dit gebied van belang zijn voor lokale of regionale populaties.
- Zoogdieren zijn niet tot matig onderzocht in deze kilometerhokken. Er is 1 soort van lijst 3 aangetroffen (de das). Het is waarschijnlijk dat deze soort op nachtelijke trektochten tot aan de randen van het talud komt. De stort zelf is ongeschikt als foerageer- of leefgebied en niet van belang voor de das. Tijdens het veldbezoek zijn sporen van konijn, bosmuis, rosse woelmuis en de vos aangetroffen. Dat betreft algemene soorten van lijst 1 waarvoor geen ontheffing nodig is. De sporen van deze soorten zijn rondom de stort en op de taludvoet aangetroffen. De habitats bovenop de stort zijn hooguit geschikt als incidenteel foerageergebied en niet als leefgebied.

- De twee kilometerhokken zijn niet onderzocht op broedvogels. In de omringende hokken zijn tot 51 soorten broedvogels aangetroffen. Dat hangt samen met de aanwezigheid van geschikte habitats in het natuurgebiedje met bosjes, moeras en open water wat ten zuiden van de Oeffeltseweg ligt. Op de stort zelf zijn vrijwel geen geschikte habitats aanwezig om te broeden. In principe kunnen grondbroeders op rustige plekken op taluds en bovenzijde (vooral aan de noordkant van de stort) nog wel een min of meer geschikte plek vinden. In het omringende gebied van de stort zijn in bosjes geschikte broedlocaties voor niet verstoringsgevoelige soorten te vinden.
- In de kilometerhokken is geen onderzoek gedaan naar het voorkomen van reptielensoorten. In de ruime omgeving is ook nauwelijks onderzoek gedaan. Op 2 kilometer naar het zuidwesten is de levendbarende hagedis aangetroffen. Hoewel dit de meest algemene reptielensoort in Nederland is, betreft het toch een relatief zeldzame soort. De soort kan in veel habitats voorkomen en in principe is de stort ook niet ongeschikt. De voorkeur gaat echter uit naar habitats met meer variatie en ook dekkingsmogelijkheden (stenen, stronken). Het is zeer onwaarschijnlijk dat deze soort juist op de stort voor zal komen terwijl er overal in de omgeving betere habitats zijn.
- Het gebied is slecht onderzocht op amfibieën. Het voorkomen van 2 algemene soorten in de omgeving is bekend. De taluds en begroeiing van de stort is over het algemeen te steil en droog om geschikt te zijn als leefgebied. Bovenop de stort liggen regenwaterbassins waarin tijdelijk water staat. Meestal drogen deze binnen een aantal uren na neerslag alweer op waardoor ze ongeschikt zijn als voortplantingswater. Rondom de stort zijn op meerdere plaatsen zowel landhabitats als potentieel geschikt voortplantingswater aanwezig. Het is daarom wel mogelijk dat rondom de stort amfibieën voorkomen, de top van de stort zelf is echter absoluut ongeschikt.
- Overige soortengroepen (dagvlinders, libellen, sprinkhanen) zijn niet tot redelijk goed onderzocht. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen en gezien de aanwezige habitats is ook absoluut onwaarschijnlijk dat de stort op enige wijze van belang is voor deze soorten.

4 EFFECTEN

Een deel van de stort is nu afgedekt met een deklaag waarop zich spontaan een gras- en kruidvegetatie ontwikkeld heeft. Dit deel van de stort zal niet aangetast worden. Een ander deel bestaat uit bassins van AVI-bodemassen en immobilisat waarop vrijwel niets groeit. Op dit laatste deel zal een extra laag gestort worden waarna deze ook zal worden afgedekt en begroeid kan raken. Door de uitvoering van het project zullen er dus geen bestaande habitats verloren gaan. Er is mogelijk wel sprake van enige verstoring van aanliggende habitats.

Algemeen

Tijdens de uitvoering van het project zullen de aanwezige algemene zoogdieren en broedvogels verstoord kunnen worden. De daarvoor gevoelige individuen zullen tijdens de werkzaamheden uitwijken naar aangrenzende geschikte gebieden. Na voltooiing van de werkzaamheden kan de stort weer geheel door deze soorten in gebruik genomen worden. Naar verwachting zijn de op de stort voorkomende incidenteel voorkomende zoogdieren en broedvogels niet erg gevoelig voor verstoring omdat er ook nu al versturende activiteiten plaatsvinden.

Vaatplanten

Het voorkomen van bijzondere planten in het plangebied is uitgesloten omdat hier vrijwel geen vegetatie is. Daarnaast worden geen effecten verwacht op planten in de omgeving omdat deze niet gevoelig zijn voor geur, stof of geluid. Er zullen geen effecten optreden op beschermde planten.

Zoogdieren

Op de stort zelf komen hooguit incidenteel enkele individuen van algemene soorten voor. Op de taluds en in de directe omgeving van de stort komen meerdere algemene soorten voor. Deze zijn gewend aan de huidige drukte van wegen, spoorlijn en de huidige activiteiten op en rond de stort. Het uitvoeren van het project zal nauwelijks extra verstoring leiden en geen of uitermate geringe effecten hebben. Voor verstoring van deze algemene soorten is geen ontheffing nodig.

Het is waarschijnlijk dat de das regelmatig in de buurt van de stort komt. Dit betreft nachtelijke bezoeken wanneer er niet gewerkt wordt op de stort. Verstoring van de das is dus onwaarschijnlijk.

Broedvogels

Hoewel de mogelijke broedhabitats op de stort zeer beperkt zijn, kan niet uitgesloten worden dat dit incidenteel voorkomt. Verder wordt er zeker in de bosjes en bomen rondom de stort gebroed. Verstoring van deze broedvogels is niet toegestaan. Omdat het gebied onbelangrijk is als broedgebied en aansluit op een veel groter en kwalitatief vaak beter gebied zullen er geen of nauwelijks effecten optreden op de regionale populaties en is de staat van instandhouding niet in het geding.

Reptielen

De stort wordt vrijwel zeker niet als leefgebied gebruikt. Het plangebied zelf is zelfs volledig ongeschikt. Zelfs indien de soort in de omgeving in daarvoor geschikte habitats voorkomt, betreft dit voldoende afstand en dusdanig weinig extra verstoring dat de eventueel voorkomende individuen geen hinder ondervinden van activiteiten op de stort.

Amfibieën

De stort zelf is ongeschikt als leefgebied en deze soorten hebben geen hinder van de werkzaamheden waardoor er geen effecten op zullen treden.

5 MITIGERENDE MAATREGELEN

Het verstoren van broedvogels is niet toegestaan. Dit effect zal gemitigeerd moeten worden.

Effecten op broedvogels kunnen voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of deze ruim voor het begin van het broedseizoen aan te vangen. In dat laatste geval zullen gevoelige broedvogels het gebied mijden en elders in de volop aanwezige alternatieve gebieden in de omgeving gaan broeden. Als gevolg hiervan kunnen vanaf dat moment de werkzaamheden dagelijks uitgevoerd worden zonder het gevaar van verstoring.

Gezien de aanwezige habitats moet rekening gehouden worden met een broedseizoen wat loopt van 15 april tot 15 juli. Het project dient dus voor 15 april of na 15 juli te starten. Als dit niet mogelijk blijkt dan kan de directe omgeving van het plangebied (tot 25 van het gebied waar daadwerkelijk gewerkt gaat worden) van tevoren ongeschikt gemaakt worden voor broedvogels. Hiervoor kan alle opgaande vegetatie verwijderd (gemaaid) worden en kunnen vogelafschrikkende maatregelen getroffen worden. Een geschikte maatregel is bijvoorbeeld het aanbrengen van roodwitte tape op 1 m hoogte. Het geluid en de beweging van deze tape weerhoudt vogels ervan in de buurt te gaan broeden.

6 CONCLUSIES

- De natuurwaarden van de stort zelf zijn maar zeer beperkt. De natuurwaarden op het deel wat opgehoogd wordt zijn zelfs vrijwel nihil.
- In de nabije omgeving komen wat meer beschermde natuurwaarden voor.
- De afstand tot de meest dichtbijgelegen Natuurbeschermingswetgebieden is voldoende groot dat hier zeker geen effecten op zullen treden.
- Door de uitvoering van het project kunnen enkele algemene zoogdiersoorten geringe effecten ondervinden. De das zal geen effecten ondervinden.
- Voor de geringe verstoring van de algemene zoogdieren is geen ontheffing nodig.
- Er is mogelijke een kleine verstoring van broedvogels.
- Deze mogelijke verstoring is eenvoudig door een gerichte planning te mitigeren.
- Voor de overige soortengroepen is het plangebied niet van belang.
- Hoewel de informatie over meerdere soortengroepen ontbreekt, is geen nader onderzoek nodig.
- Als de mitigerende maatregel nageleefd wordt, hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.